

Милица Драичевић, мр

виши асистент на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву

УДК: 796/799:340.134 (497.6)

Примљено: 18. јун 2011.

Прегледни научни чланак

ПРАВНО УРЕЂЕЊЕ СПОРТА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Предмет овог излагања је приказ и анализа законских рјешења у области спорта у Републици Српској. Основни предмет размишљања представљају одредбе Закона о спорту, Закона о сјечавању насиља на спортским приредбама, Закона о јавним скијалишима, Закона о спорту у Босни и Херцеговини и приједлога Закона о сјечавању дојинја у спорту у Босни и Херцеговини. Посебна пажња у раду је посвећена и рјешењима закона који уређују област спорта у Србији и Хрватској.

Кључне ријечи: спорт, спортске организације, уговори у области спорта, спортске приредбе, насиље, јавна скијалишта.

I. УВОД

Спорт је сваки облик физичке активности који организованим или неорганизованим учешћем доприноси унапређењу и побољшавању физичког и психичког развоја дјете, омладине и одраслих, афирмацији хуманих вриједности живота и остваривању што бољих резултата у спортским такмичењима.¹ Спорт у Босни и Херцеговини заснива се на принципима и стандардима који су утврђени у Европској повељи о спорту, Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода, Конвенцији УН о правима дјетета, Међународној конвенцији против допинга у спорту, Европској конвенцији о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, Олимпијској повељи, Параолимпијској повељи, правилима међународних спортских асоцијација,

¹ Чл. 2, ст. 1 Закона о спорту (ЗСПС), Службени гласник Републике Српске, бр. 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08.

Европском кодексу о спортској етици, Декларацији о спорту, толеранцији и фер-плеју, те Изјави из Лозане о организовању спорта у Босни и Херцеговини.²

Када говоримо о спорту мислимо на једну сложену друштвену дјелатност која има велики утицај на све сегменте живота човјека. Спорту се посвећује велика пажња у свим развијеним земљама свијета, а како и не би када се има у виду његово позитивно дјеловање на психофизичко здравље сваког човјека. Међутим, неки спорту приписују атрибуте пропагандног, финансијског и политичког средства. Можемо рећи да упркос овим својствима која му се прописују ипак у први план треба да испливају његове основне вриједности на којима се спорт заснива. Иако се ради о врло сложеној и комплексној области, која обухвата и приватно и јавно право, можемо примијетити да се мали број аутора бавио овом проблематиком.

Што се тиче законске регулативе спорта у БиХ она је доста сложена. На државном нивоу је 2008. године донијет Закон о спорту, а у процесу је доношења Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини. Савјет министара Босне и Херцеговине је 14. септембра 2010. године утврдио Приједлог овог закона и он је упућен Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на усвајање, али до данас још није донијет закон. Приједлог Закона о спречавању нерета на спортским такмичењима на нивоу Босне и Херцеговине је ушао у процедуру 19. 01. 2010. године, али није усвојен у Парламентарној скупштини БиХ.³ На нивоу Федерацији БиХ није донесен Закон о спорту, јер та област спада у надлежност кантона. Што се тиче законске регулативе у области спорта у Републици Српској је донијет Закон о спорту, Закон о спречавању насиља на спортским приредбама⁴ и Закон о јавним скијалиштима.⁵

На крају, важно је споменути да су у БиХ ратификоване слjedeће конвенције и документи важни за област спорта: Међународна конвенције против допинга у спорту⁶, Европска конвенција о насиљу и недоличном понашању

² Чл. 4 Закона о спорту у Босни и Херцеговини (ЗСБиХ), *Службени гласник Босне и Херцеговине*, бр. 27/08 и 102/09.

³ Овај Приједлог закона налази се на интернет презентацији Парламентарне скупштине БиХ <http://www.parlament.ba/>, 12. 02. 2011.

⁴ Закон о спречавању насиља на спортским приредбама (ЗНСП), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 14/04 и 13/10.

⁵ Закон о јавним скијалиштима (ЗЈС), *Службени гласник Републике Српске*, бр. 15/10.

⁶ Ова Конвенција је усвојена 19. 10. 2005. године у Паризу. Предсједништво БиХ је 11. 02. 2009. године донијело Одлуку о ратификацији Међународне конвенције против допинга у спорту и иста је објављена у "Службеном гласнику БиХ – Међународни

гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама⁷, Декларација о антидопингу у спорту⁸, Додатни протокол на Конвенцију против допинга из Варшаве од 12. 09. 2002. године.⁹ Босна и Херцеговина је једна од седамнаест земаља саоснивача Проширеног парцијалног уговора о спорту (ЕПАС) који је основан резолуцијом Кабинета министара Савјета Европе 11. 05. 2007. године на 117. сједници.¹⁰

II. УСТАВ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Што се тиче уставног система у БиХ¹¹ он је врло сложен. У Босни и Херцеговини има тринаест устава и то су: Устав Босне и Херцеговине¹², Устав Републике Српске, Устав Федерације БиХ¹³ и устав кантона Федерације БиХ. Устав Републике Српске усвојила је Скупштина српског народа у Босни и

уговори", бр. 2/09 од 26. 3. 2009. године. Инструмент о ратификацији уручен је Канцеларији генералног директора УНЕСКА 22. 4. 2009. године. У Републици Србији је 13. 05. 2009. године донијет Закон о потврђивању Међународне конвенције против допинга у спорту и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 38/09.

⁷ Ова Конвенција је усвојена 19. августа 1985. године у Стразбуру, а у Босни и Херцеговини је ратификована 29. 12. 1994. године, а ступила је на снагу 01. 02. 1995. године.

⁸ Одлука о ратификацији Декларације о антидопингу у спорту објављена је у "Службеном гласнику БиХ - Међународни споразуми" бр. 2/05 од 26. 01. 2005. године.

⁹ Предсједништво БиХ донијело је 14. 04. 2004. године Одлуку о ратификацији Додатног протокола.

¹⁰ Више о томе видјети у Стратегији развоја спорта Босне и Херцеговине из јула 2010. године која се налази на интернет презентацији Миниистарства цивилних послова Босне и Херцеговине <http://www.msp.gov.ba/>, 15. 02. 2011.

¹¹ О подјели надлежности између Босне и Херцеговине и ентитета видјети више: Г. Марковић, *Устав Босне и Херцеговине*, у: Увод у политички систем Босне и Херцеговине – изабрани аспекти (зборник радова), Фондација „Конрад Аденауер“, Представништво у Босни и Херцеговини и Сарајевски отворени центар, Сарајево, 2009, 69-71; Г. Марковић, *Федерализам у уставном систему Босне и Херцеговине* (докторска дисертација), Правни факултет, Београд, 2009, 194-205, 207, 210.

¹² Устав Босне и Херцеговине је ступио на снагу 14. децембра 1995, с тим да је занимљиво поменути да никад није објављен на нашем језику у Службеном гласнику Босне и Херцеговине. Текст Устава Босне и Херцеговине се може наћи на интернет презентацији Уставног суда Босне и Херцеговине <http://www.ccbh.ba/bos/>, 10. 01. 2011.

¹³ Устав Федерације БиХ је донесен 30. марта 1994. године.

Херцеговини¹⁴ на сједници одржаној 28. фебруара 1992. године и он је објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“, бр. 3/92.¹⁵

За област спорта од посебног значаја су сљедеће одредбе Устава:

- Надлежност Републике Српске (чл. 68 који је замијењен Амандманом XXXII): „Република уређује и обезбјеђује: ... ст. 12. радне односе, заштиту на раду, запошљавање, социјално осигурање и друге облике социјалне заштите, здравство, борачку и инвалидску заштиту, бригу о дјечи и омладини, образовање, културу и заштиту културних добара, физичку културу“;
- Члан 64, ст. 7 Устава: „Република штити и подстиче: ... физичку културу и спорт“;
- Надлежност општине (чл. 102, ст. 5): „Општина преко својих органа у складу са законом: ... 5. стара се о задовољавању потреба грађана у култури, образовању, здравственој и социјалној заштити, физичкој култури, информисању, занатству, туризму и угоститељству, заштити животне средине и другим областима.“

У Уставу Републике Србије¹⁶ из 2006. године у члану 16, ст. 2 је прописано да општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори су саставни дио правног поретка Републике Србије и непосредно се примјењују. Потврђени међународни уговори морају бити у складу са Уставом.

III. ЗАКОНСКО УРЕЂЕЊЕ СПОРТА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. Законски и подзаконски акти

Област спорта у Републици Српској уређена је, поред Устава, са више законских и подзаконских аката. Ту спадају:

- Закон о спорту;
- Закон о спречавању насиља на спортским приредбама;

¹⁴ Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини је касније промијенила назив у Народну скупштину Републике Српске.

¹⁵ *Сл. гласник Републике Српске*, бр. 3/92, 06/ 92, 8/92, 15/92 и 19/92. Усвојени Амандмани на Устав Републике Српске налазе се на интернет презентацији Народне скупштине Републике Српске <http://narodnaskupstinars.net/>, 10. 01. 2011.

¹⁶ *Службени гласник Републике Србије*, бр. 98/06.

- Закон о јавним скијалиштима;
- Правилник о упису у регистар спортских организација и других организација у области спорта;¹⁷
- Правилник о условима и критеријумима за финансирање носилаца развоја спорта Републике Српске;¹⁸
- Правилник о категоризацији спортова са номенклатуром спортских грана и грана спорта у Републици Српској;¹⁹
- Правилник о условима и критеријумима за стипендирање перспективних спортиста;²⁰
- Правилник о стручном усавршавању и оспособљавању стручних кадрова у области спорта са номенклатуром спортских занимања и звања;²¹
- Правилник о јавним смучарским теренима;²²
- Правилник о организовању школског спорта у Републици Српској;²³
- Правилник о здравственом надзору и здравственој заштити лица која се организовано баве систематским физичким вјежбањем и спортским активностима;²⁴
- Упутство за јединствену израду плана рада спортских савеза Републике Српске;²⁵
- Упутство за регистрацију спортских организација у Министарству за породицу, омладину и спорт из 2008. године.

¹⁷ Службени гласник Републике Српске, бр. 98/09.

¹⁸ Службени гласник Републике Српске, бр. 17/10.

¹⁹ Службени гласник Републике Српске, бр. 74/09.

²⁰ Службени гласник Републике Српске, бр. 15/07.

²¹ Службени гласник Републике Српске, бр. 59/07.

²² Службени гласник Републике Српске, бр. 77/02.

²³ Службени гласник Републике Српске, бр. 108/07 и 99/09.

²⁴ Службени гласник Републике Српске, бр. 28/02.

²⁵ Службени гласник Републике Српске, бр. 112/06 и 64/07.

Поред наведених прописа за област спорта у Републици Српској од посебног значаја су и сљедећи закони: Закон о републичкој управи,²⁶ Закон о удружењима и фондацијама Републике Српске,²⁷ Закон о јавном окупљању,²⁸ Закон о привредним друштвима²⁹ и Закон о играма на срећу.³⁰

2. Закон о спорту

Закон о спорту у Републици Српској је донијет 25. јануара 2002. године, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.“ Уставни основ за доношење Закона о спорту садржан је у члану 68 Устава Републике Српске. Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о спорту³¹ и Закон о јавним смучарским теренима.³² Основна начела на којима се заснива овај закон су: 1. поштовање међународних права и слобода човјека и спортиста; 2. подстицање спортског и општег развоја Републике Српске и локалних заједница; 3. афирмација духа олимпизма и достојанственог спортског такмичења; 4. заштита здравља спортиста и супротстављање употреби недозвољених стимулативних средстава и борба против свих облика насиља, посебно у врхунском спорту; 5. стручност у раду, изградња, реконструкција и напјенско коришћење спортских објеката.

Структура Закона о спорту је сљедећа:

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

- спорт
- спортске активности
- спортске дјелатности
- спортиста: такмичар, врхунски спортиста, професионални спортиста
- спортске организације
- спортски стручњак и стручњак у спорту
- спортски објекат
- спортска приредба

²⁶ Службени гласник Републике Српске, бр. 118/08, 11/09 и 74/10.

²⁷ Службени гласник Републике Српске, бр. 52/01 и 42/05.

²⁸ Службени гласник Републике Српске, бр. 118/08 и 58/09.

²⁹ Службени гласник Републике Српске, бр. 127/08.

³⁰ Службени гласник Републике Српске, бр. 67/10.

³¹ Службени гласник Републике Српске, бр. 21/96.

³² Службени гласник Републике Српске, бр. 32/94.

- основна начела
- спортска правила

II ОПШТИ ИНТЕРЕС И ПРОГРАМ У ОБЛАСТИ СПОРТА

Општи интерес

- дефинисање општег интереса у области спорта

Програми у области спорта

- садржина програма
- четворогодишњи програми
- надлежност за доношење програма од општег интереса и за доношење програма од интереса за град и општину
- достављање програма за финансирање од стране организација у области спорта
- достављање извјештаја о намјенском коришћењу средстава
- програми за чије се остваривање обезбјеђују средства из буџета Републике Српске и других извора средстава
- програми који се финансирају из буџета града или општине у складу са законом
- категоризација спортова и спортиста

III СТРУЧНИ САВЈЕТ

- дјелокруг рада Стручног савјета
- средства за рад Стручног савјета

IV СТРУЧНИ РАД У ОБЛАСТИ СПОРТА

- спортски стручњаци и стручњаци у спорту
- услови за обављање послова оспособљавања и стручног усавршавања кадрова, начин оспособљавања, организације надлежне за образовање
- номенклатура спортских занимања и звања

V УЧЕНИЧКЕ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ

- школска спортска такмичења
- организација, правила и услови за одржавање ученичких и студентских такмичења
- програм наставе физичког васпитања
- школске, односно студентске спортске организације

VI СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИНВАЛИДНИХ ЛИЦА

- спортске организације инвалидних лица
- спортски савез инвалидних лица
- финансирање спортских организација и савеза инвалидних лица

VII РЕКРЕАТИВНЕ, МАСОВНЕ И ТРАДИЦИОНАЛНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

- остваривање рекреативне, масовне и традиционалне спортске активности
- спортске организације за обављање рекреативне, масовне и традиционалне спортске активности

VIII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СПОРТИСТА

- акти којима се уређују права и обавезе
- аматерско и професионално учешће на спортским такмичењима
- професионални уговор спортисте са спортском организацијом
- критерији за стицање статуса професионалне спортске организације и професионалног спортисте
- критерији за стицање звања врхунског спортисте
- аматерске и професионалне спортске организације
- здравствено осигурање спортисте аматера
- утврђивање здравствене способности такмичара
- забрана употребе, навођења на употребу и давање недозвољених стимулативних средстава у складу са законом, спортским правилима и Европском конвенцијом против допинговања у спорту
- забрана излагање спортисте спортским активностима које могу да угрозе или погоршају његово здравствено стање
- учешће у репрезентативним селекцијама Републике Српске, односно Босне и Херцеговине
- спортски синдикат

IX ОРГАНИЗАЦИЈА СПОРТА

1. Спортске организације

- правни облици у којима се могу основати спортске организације
- стицање својства правног лица уписом у регистар који води основни суд у сједишту окружног суда на чијем подручју спортска организација има сједиште

- упис у спортски регистар који води министарство надлежно за спорт као услов за обављање спортских активности и дјелатности
- заснивање радног односа са спортистима, спортским стручњацима, административним и помоћним радницима на одређено и неодређено вријеме

1. 1. Спортска организација као удружење

- лица која могу да оснују спортску организацију као удружење
- чланство
- оснивање, назив и сједиште
- управљање
- заступање
- органи спортског удружења
- обављање активности и дјелатности
- имовина и финансирање
- општа акта
- статусне промјене

1. 2. Спортска организација као предузеће

2. Грански спортски савез

- спортска правила
- стална спортска арбитража
- савез спортских организација

3. Удружење стручних радника и стручњака у спорту

4. Спортска друштва

- удруживање у спортска друштва

5. Установе и организације за обављање спортске дјелатности

- послови, задаци и органи установа
- финансирање установа
- правни облици у којима се може основати организација за обављање спортске дјелатности
- предузетништво

X СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ

- појам спортског објекта
- услови за коришћење спортског објекта

- дио школе, односно факултета као спортски објект
- промјена намјене или дислокације спортског објекта или његовог дијела
- одговорност за штету корисника спортског објекта
- јавни спортски објекти

XI СПОРТСКЕ ПРИРЕДБЕ

- организовање спортских приредби
- услови за организовање спортских приредби
- доношење плана безбједности и сарадња са МУП-ом да не би дошло до насиља или недоличног понашања гледалаца
- обавеза подстицања организовања и доброг понашања клубова навијача
- формирање, односно обезбјеђење одговарајуће службе (редарске, хитне помоћи, спасилачке, ватрогасне)

XII ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

- национално спортско признање Републике Српске
- услови за остваривање права на национално спортско признање Републике Српске

XIII ФИНАНСИРАЊЕ СПОРТА

- приходи
- финансирање из буџета
- царинске, пореске и друге олакшице

XIV ИНФОРМАТИКА У СПОРТУ

- вођење евиденција од стране Миистарства надлежног за послове спорта
- базичне евиденције спортских организација и других организација у области спорта

XV НАДЗОР

- републички спортски инспектор и спортски стручњаци
- инспекцијски надзор
- надзор над стручним радом у области спорта

XVI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

- новчане казне за прекршаје правних лица
- новчане казне и казне затвора за прекршаје физичких лица

XVII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

- усклађивање унутрашњих аката са одредбама закона спортских и других организација у области спорта
- рокови за доношење подзаконских прописа за спровођење овог закона, спортских правила од стране гранских савеза
- заштита намјене спортских објекта у државној својини који на дан ступања на снагу овог закона немају одговарајућу урбанистичку документацију
- престанак важења Закона о спорту, Закона о јавним смучарским теренима и Уредбе о спортским признањима и наградама за посебан допринос развоју и афирмацији спорта.

2.1. Примјена Закона о спорту

У Закону о спорту Републике Српске можемо примијетити да је карактеристично сљедеће. У Републици Српској спортске организације се могу основати као спортска удружења, спортска друштва, предузећа, установе, спортски савези, стручна удружења.³³ Према Закону о спорту³⁴ Републике Србије спортске организације могу да се оснују као: удружење, привредно друштво (предузеће) и установа. Према чл. 5, ст. 3 Закона о спорту³⁵ Републике Хрватске правне особе у саставу спорта су: удруге, трговачка друштва и установе. Нацрт Закона о спорту Републике Србије из 2009. године не познаје установу као могући правни облик организовања спортске организације, али ипак оне могу да постоје, поред спортских организација, као један од субјеката у области спорта. Према чл. 43, ст. 2 Нацрта Закона о спорту Републике Србије из 2009. године захтијева се да пословно име (фирма) садржи ријеч „спортско“ друштво или удружење у циљу јасног разликовања у односу на друга удружења и друштва. Исто рјешење је предвиђено и у чл. 27, ст. 1 и 28, ст. 3 Закона о спорту Републике Хрватске.³⁶ У Закону о спорту Републике Српске у чл. 91, ст. 2 се предвиђа да из назива спортске организације која се оснива као предузеће мора бити видљиво да је ријеч о спортској организацији.

³³ Чл. 54, ст. 2 ЗСРС.

³⁴ Чл. 18 Закона о спорту (ЗСС), *Службени гласник Републике Србије*, бр. 52/96 и 101/05. У Црној Гори је Закон о спорту је донесен 2004. године и објављен у „Службеном листу Црне Горе“, бр. 049/04-12 и бр. 013/07-36.

³⁵ Закон о športu (ЗШХ), *Narodne novine*, бр. 71/06 и 124/10.

Што се тиче форме у којој се привредна друштва могу организовати, у прописима појединих земаља могу се уочити два приступа. Према првом, спортске организације имају слободу избора форме у којој ће привредно друштво бити организовано. Таково рјешење је прихваћено у Закону о спорту Републике Србије и у Закону о спорту Републике Српске.³⁷ Према другом приступу, одређене спортске организације могу да обављају спортске активности само ако су организоване као привредна друштва, односно друштва одређене форме. Тако, ако клуб (организација) има професионални статус мора се организовати: као акционарско друштво (Пољска, Шпанија, са изузетком Реала и Барселоне који су у статусу удружења); као акционарска друштва или друштва са ограниченом одговорношћу (Италија, Швајцарска). Према чл. 15 Закона о спорту Републике Хрватске, ако трговачко друштво обавља спортску дјелатност учествовања у спортским такмичењима мора имати правни облик дионичког друштва (ш. д. д.).³⁸

У Закону о спорту Републике Српске учињен је пропуст да се детаљније регулише однос између спортиста аматера и професионалних спортиста, као што је то учињено у Закону о спорту Републике Србије и у Закону о спорту Републике Хрватске³⁹. У чл. 2, ст. 10 Закона о спорту Републике Српске је предвиђено да је професионални спортиста лице које се бави спортским активностима у виду занимања, самостално, или у оквиру спортске организације. У члану 43, ст. 2 Закона о спорту Републике Српске је прописано да је професионално учешће у спортским такмичењима учешће лица која имају професионални уговор са спортском организацијом за коју наступају у спортским такмичењима, или када у индивидуалном спорту учествују самостално као лица која се спортом баве професионално. Даље се у ставу 3 истог члана регулише да уговор садржи, нарочито вријеме на које се уговор закључује, накнаду на име закључивања

³⁶ М. Мићовић, *Спортиско привредно друштво*, у: Зборник Правног факултета у Сплиту, бр. 2/2010, 276-277.

³⁷ У ЗСБиХ аматерски спортски клуб оснива као удружење грађана за обављање спортске дјелатности, а професионални спортски клуб оснива се као привредно друштво, односно предузеће с циљем обављања спортске дјелатности. Вид.: чл. 18 и 20 ЗСБиХ.

³⁸ М. Мићовић, *op. cit.*, 278.

³⁹ Према чл. 8, ст. 1 и 2 ЗШХ учествовање у спортским такмичењима сматра се професионалним ако спортиста који учествује у спортским такмичењима има склопљен уговор о професионалном игрању или уговор о раду са спортским клубом или ако спортиста обавља самосталну спортску дјелатност учествовања у спортским такмичењима. Спортиста који професионално учествује у спортским такмичењима је особа којој је бављање спортом основно занимање и којему се по тој основи уплаћује допринос за обавезна осигурања у складу са посебим прописима.

уговора, динамику исплате уговорених обавеза, премије и награде за остварене резултате, права из здравственог и пензијско-инвалидског осигурања, као и друга права и обавезе. Чланом 63. Закона о спорту Републике Српске је предвиђено да спортска организација може засновати радни однос са спортистима, спортским стручњацима, административним и помоћним радницима на одређено и неодређено вријеме у складу са законом, уговором, спортским правилима и одредбама овог закона. Затим у чл. 90, ст. 2 овог закона, који се односи на спортску организацију као предузеће, односно установу каже се да спортиста може да се бави спортским активностима професионално, закључењем уговора или аматерски, закључењем уговора о дјелу (бављење спортским активностима), односно уговора о стипендирању у циљу спортског усавршавања. Чини нам се да је овдје спорна правна природа уговора који закључује професионални спортиста са спортском организацијом. Овдје се поставља питање да ли се на основу овог може закључити да је професионални уговор заправо уговор о раду и да ли се на основу њега мора дати накнада на име закључења уговора?

У Закону о спорту Републике Српске не налази се правна одредба која се односи на имовинску одговорност спортисте за нанесе тјелесне повреде другом такмичару. Такву правну одредбу налазимо у чл. 17 Закона о спорту Републике Србије према којој спортиста коме други такмичар при такмичењу нанесе телесну повреду има право на накнаду штете, ако му је повреда нанесена намјерним или грубим кршењем спортских правила.

У Републици Српској⁴⁰ спортску организацију као удружење грађана могу да оснују најмање три физичка или правна лица, што је у складу са Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске, за разлику од Закона у спорту Републике Србије гдје спортску организацију као удружење могу да оснују најмање два физичка лица.⁴¹

Према чл. 57, ст. 1 Закона о спорту Републике Српске, спортска организација стиче својство правног лица уписом у регистар који води основни суд у сједишту окружног суда на чијем подручју спортска организација има сједиште. Ставом 2 истог члана је прописано да право обављања спортских активности и дјелатности спортске организације стичу након уписа у регистар који води министарство надлежно за спорт. Према чл. 24 Закона о спорту

⁴⁰ чл. 64 ЗСРС.

⁴¹ чл. 19 ЗСС.

Републике Србије спортска организација као удружење стиче својство правног лица даном уписа у регистар који води министарство надлежно за послове спорта.

Што се тиче надзора у спорту у Републици Српској према чл. 146 Закона о спорту надзор над примјеном закона и других прописа у спорту и надзор над стручним радом у области спорта обавља министарство надлежно за спорт, преко републичког спортског инспектора и спортских стручњака, док у Републици Србији према Закону о спорту не постоје спортски инспектори и инспекцијски надзор.⁴²

Значајно је поменути да се чл. 138 Закона о спорту Републике Српске предвиђају пореске олакшице аматерским спортским организацијама, спортистима и стручним радницима у спорту на име накнада за стипендије, за појачану исхрану, ауторска права и трошкове смјештаја, у складу са пореским законима и да су регулисане спортске активности инвалидних лица.⁴³

Што се тиче стручног рада у области спорта предвиђају се различити услови које морају да испуњавају спортски стручњаци у Републици Србији и Републици Српској.⁴⁴ Законом о спорту Републике Српске оснива се Стручни савјет⁴⁵, док се Законом о спорту Републике Србије оснива Републички завод за спорт.⁴⁶

У Закону о спорту Републике Српске у чл. 44, ст. 2 је предвиђено да спортске организације које учествују у републичким и међународним такмичењима могу имати статус професионалне спортске организације. Чини нам се да је законом требало јасније разграничити аматерске и професионалне спортске организације.⁴⁷

3. Закон о спречавању насиља на спортским приредбама

⁴² Инспекцијски надзор је предвиђен и чл. 85 ЗШХ.

⁴³ Уп. са чл. 53 ЗШХ.

⁴⁴ Вид.: чл. 60 ЗСС и чл. 26 ЗСРС.

⁴⁵ Чл. 21-24 ЗСРС.

⁴⁶ Чл. 39-42 ЗСС.

⁴⁷ Уп. са чл. 24 ЗШХ. Што се тиче ЗСРС постоји неусклађеност у односу на ЗСБиХ у више сегмената који се односи на примјер на стручни рад у области спорта, а конкретно на чл. 26 ЗСРС и чл. 44 ЗСБиХ у погледу испуњавања услова за обављање стручног рада у области спорта. Такође, постоји неусклађеност између чл. 40 ЗСРС и чл. 30 ЗСБиХ који се односи на правни облик оснивања удружења спортске рекреације. Неусклађеност постоји и у чл. 44 ЗСРС са чл. 20 ЗСБиХ.

Закон о спречавању насиља на спортским приредбама је донесен 14. фебруара 2004. године, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.“⁴⁸ Уставни основ за доношење овог закона налази се у чл. 68 Устава Републике Српске. Правне одредбе о спречавању насиља на спортским приредбама налазимо и у другим законима. Тако се у Закону о спорту у Босни и Херцеговини⁴⁹ предвиђа сузбијање насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама и усклађеност са Европском конвенцијом о сузбијању насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама.⁵⁰ У Закону о спорту у БиХ у чл. 58, ст. 2 је прописано да ће се посебним законом утврдити начин и мјере за спречавање и сузбијање насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама. У Закону о спорту Републике Српске⁵¹ је регулисано да је организатор дужан да осигура несметано и безбједно одржавање спортске приредбе у складу са законом, спортским правилима и Европском конвенцијом о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама. Европска конвенција о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама, усвојена је 19. августа 1985. године у Стразбуру, као одговор на Хејселску трагедију.⁵² Ова Конвенција је ратификована у БиХ 29. 12. 1994. године, а ступила је на снагу 01. 02. 1995. године.

Садржина Закона подијељена је на четири поглавља.

У I поглављу, у општим одредбама, уређују се мјере за спречавање насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, мјере за обезбјеђење заштите гледалаца, играча и других учесника спортских приредби и стварање услова који спречавају, сузбијају и санкционишу неодговорно понашање, нереде и насиље прије, за вријеме и након спортских приредби, те стварање услова да спортске и

⁴⁸ У Републици Србији Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама је донијет 2003. године и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 67/2003, 67/03, 101/05-др. закон, 90/07, 72/09-др. закон и 111/09. У Републици Црној Гори је донијет Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама 17. 05. 2007. године и објављен је у „Службеном листу Црне Горе“, бр. 027/07-38.

⁴⁹ чл. 58 ЗСБиХ.

⁵⁰ чл. 52 ЗСБиХ.

⁵¹ чл. 123 ЗСРС.

⁵² Н. Ђурђевић, *Јавне власности и спорти*, Крагујевац, 2007, 212; Н. Ђурђевић, *Спортиске приредбе*, Крагујевац, 1994, 37-38.

друге приредбе што више придонесе квалитету живота грађана и омладине, као и обавезе организатора и овлашћења надлежних органа у спровођењу тих мјери (чл. 1). Даље се дефинише спортска приредба, односно спортска манифестација, организатор спортске приредбе, учесници, спортски објекат и спортски терен (чл. 2). Такође се утврђује шта се све сматра под насиљем и недоличним понашањем на спортским приредбама у смислу овог закона (чл. 3). Прописује се дужност организатора спортске приредбе да осигура несметано и безбједно одржавање спортске приредбе (чл. 4). Даље се утврђује да ће се на питања која нису регулисана овим законом примјењивати одредбе Закона о јавном окупљању („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08) и Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, бр. 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08.) (чл. 5). Такође, законом се предвиђа надзор над спровођењем овог закона од стране Министарства унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: Министарство чл. 6).

У II поглављу, које се односи на мјере за спречавање насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, утврђују се превентивне мјере (чл. 7), мјере које се примјењују на спортским приредбама (чл. 8 и 9). Такође се прописују мјере које се предузимају на спортским приредбама повећаног ризика (чл. 10-20). Законом се дефинишу које су то приредбе повећаног ризика, које су дужности организатора спортске приредбе и видови сарадње са Министарством (чл. 10 и 11). Такође се даље утврђују обавезе организатора везане за спортске приредбе повећаног ризика, које се односе на продају улазница, гостујуће навијаче, сарадњу са спортским организацијама које учествују у спортској приредби, одређивање посебних улаза, излаза и дијела гледалишта за групе гостујућих навијача, подстицање гледалаца путем средстава јавног информисања на коректно понашање (чл. 12). Законом се прописује ограничење у виду броја продатих улазница када су у питању физичка лица и вођење евиденција о идентитету лица којима се продају улазнице (чл. 13). Затим се законом регулише продаја улазница на сам дан такмичења (чл. 14). Детаљно се прецизирају обиљежја спортског објекта у којем треба да се одржи спортска приредба повећаног ризика (чл. 15). Прописују се правне одредбе које се односе на улазна и излазна врата спортског објекта (чл. 16). Такође, утврђују се обавезе гостујућег спортског клуба (чл. 17). Затим, прописују се мјере које предузимају надлежни органи и забрана продаје

алкохолних пића. (чл. 18 и 19). На крају поглавља предвиђа се сношење трошкова за предузимања мјера од стране организатора спортске приредбе (чл. 20).

У поглављу III прописују се казнене одредбе, тј. прекршаји који се односе на повреду одредби овог закона, као и заштитна мјера у виду забране присуствовања спортским приредбама (чл. 21 и 22).

У IV посљедњем поглављу утврђује се рок за усклађивање аката са овим законом од стране спортских организација, друштава и савјета и других правних и физичких лица која се баве организовањем спортских приредби (чл. 24). На крају, предвиђа се ступање на снагу овог закона, осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“ (чл. 25).

4. Закон о јавним скијалиштима

Закон о јавним скијалиштима је донијет 26. јануара 2010. године и објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“, бр. 15/10. Овај закон је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.“⁵³ Овим законом уређује се начин пружања услуга на јавном скијалишту, управљање јавним скијалиштем, скијашки терени, одржавање јавног скијалишта и система косог транспорта, механизација и сигнализација на јавном скијалишту, спасилачка служба, служба медицинске помоћи, редарска служба, одржавање спортских манифестација на јавном скијалишту, организовање школе скијања, надзор, као и друга питања која су од значаја за управљање јавним скијалиштем. За област спорта од посебног значаја су сљедећа законска правила:

- Скијање је зимска активност рекреативног или такмичарског карактера која се састоји из алпског скијања, нордијског скијања, телемарка, акробатског скијања или сноуборда.
- Јавно скијалиште представља туристички инфраструктурни систем на простору природног добра или добра у општој употреби, од посебног значаја за развој туризма и спорта у Републици Српској, односно посебно уређену јавну површину, намијењену за организовање скијања и других специјализованих зимских активности са пратећим објектима, уређајима и опремом чије је коришћење, тј. изградња од општег интереса.

⁵³ У Републици Србији Закон о јавним скијалиштима је донијет 2006. године и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 46/06. У Републици Црној Гори Закон о скијалиштима је донијет 29. 11. 2007. године и објављен је у „Службеном листу Црне Горе“, бр. 013/07-1.

- Влада Републике Српске, на приједлог Министарства трговине и туризма, може одлуком поједина јавна скијалишта, односно просторе погодне за уређење јавног скијалишта прогласити од посебног значаја за развој туризма. Ова Одлука садржи сљедеће податке: а) процјену оправданости за проглашење јавног скијалишта, односно простора погодног за уређење јавног скијалишта од значаја за развој туризма и спорта; б) назив и опис јавног скијалишта, односно простора погодних за уређење јавног скијалишта; в) површине јавног скијалишта; г) попис катастарских парцела; д) податке о власништву; ђ) детаљан опис граница јавног скијалишта са картографским приказом одговарајуће размјере за подручја веће површине; е) обавезе у погледу очувања биодиверзитета и развоја скијалишта и ж) податке о називу привредног субјекта којем се јавно скијалиште повјерава на управљање. Овом Одлуком може се утврдити и општи интерес за експропријацију, ако је то потребно за спровођење мјера заштите скијашког подручја за изградњу и развој јавног скијалишта.
- Уређује се коришћење и управљање јавног скијалишта путем додјеле концесије за изградњу и управљање јавним скијалиштем на основу Одлуке Владе Републике Српске.
- Јавно скијалиште и стазе за скијање у оквиру скијалишта уређују се на начин да су скијаши заштићени од неуобичајених и неочекиваних опасности скијања и алпских ризика и у зависности од тога за коју су рекреативну или такмичарску зимску активност намијењене. Јавно скијалиште се уређује и у складу са прописима из области заштите животне средине.
- Јавним скијалиштем, као и посебно уређеним површинама намијењеним за скијање и друге специјализоване зимске активности, управља скијашки центар који се региструје као привредно друштво. Ради обављања спортских активности у складу са овим законом, скијашки центар је обавезан регистровати се код министарства надлежног за послове спорта и пословати у складу са законом који регулише област спорта. Испуњеност услова за обављање ових послова од стране скијашког центра утврђује Комисија именована од стране министра трговине и туризма састављена од представника министарстава надлежних за послове туризма, спорта,

саобраћаја, просторног уређења, здравља и унутрашњих послова. Министар трговине и туризма, на приједлог ове Комисије, доноси рјешење којим се утврђује испуњеност услова за обављање дјелатности спортског центра. Ово рјешење је коначно и против њега се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

- Скијање и пружање специјализованих зимских активности на јавном скијалишту обавља се на скијашким теренима. Скијашки терени састоје се од једне или више ски-стаза, ски-полигона, ски-путева или ски-рута.
- Ски-стаза која је поред рекреативног, намијењена и такмичарском (спортском) скијању или само такмичарском скијању мора да испуњава посебне услове: у погледу висинске разлике, у погледу дужине и ширине стазе, у погледу висине сњежног покривача, одговарајуће заштитне и безбједносне услове за такмичарске стазе и препарирање и обиљежавање такмичарске стазе. Ови посебни услови утврђени су одговарајућим међународним (*FIS* и *IBN*) и националним спортским правилима.
- Јавно скијалиште које је проглашено као јавно скијалиште од посебног интереса за развој туризма и спорта мора да има најмање једну ски-стазу уређену и хомологизовану, у складу са спортским *FIS* правилима, за национална и међународна скијашка такмичења.
- На јавном скијалишту се могу организовати спортске приредбе или такмичења укључујући и тренинге, уз претходну сагласност скијашког центра, под условима и на начин утврђен Законом о јавним скијалиштима, законом којим се уређује област спорта, као и у складу са правилима надлежног спортског савеза и Међународне скијашке федерације (*FIS*). Право обављања ових дјелатности имају спортске организације регистроване за обављање зимских спортских активности и дјелатности у складу са законом којим се регулише област спорта. Скијашке стазе се могу користити за такмичења и тренинге само ако су уређене и хомологизоване у складу са чл. 16 Закона о јавним скијалиштима и у складу са одговарајућим спортским правилима надлежног спортског савеза Републике Српске.
- Коришћење јавног скијалишта за организовање спортских приредби регулише се уговором између спортског центра и спортске организације.

За вријеме одржавања спортске приредбе, поред права и обавеза у складу са прописима којима је регулисана област спорта, спортске организације имају права и обавезе које су Законом о јавним скијалиштима утврђене за спортски центар, ако споразумом између спортског центра и организатора приредбе није другачије утврђено.

- На скијашким стазама, односно на дијелу јавног скијалишта на коме се организује такмичење или спортске приредбе за вријеме трајања тих манифестација дозвољен је приступ само такмичарима и службеним лицима спортске организације. Приступне стазе за гледалиште морају бити уређене, видно обиљежене и ограђене. Спортски центар и спортске организације су обавезни да по завршетку приредбе уклоне ознаке, уређаје и реквизите постављене ради одржавања спортске приредбе.
- Скијашки центар је обавезан омогућити коришћење јавног скијалишта за организовање скијашког такмичења од интереса за Републику, које је министарство надлежно за послове спорта, уврстило у програм међународних скијашких спортских такмичења, а за чију се организацију обезбјеђују средства у буџету Републике Српске. Скијашки центар је, такође, обавезан да за вријеме одржавања такмичења режим рада јавног скијалишта прилагоди потребама такмичарских услова. Коришћење јавног скијалишта за овај случај регулише се уговором између организатора приредбе и скијашког центра, уз претходно прибављену сагласност министра надлежног за послове спорта.
- Услуге подучавања скијању на јавном скијалишту могу да пружају привредно друштво или предузетник регистровани за обављање дјелатности подучавања скијања и специјализованих зимских активности, у складу са прописима из области спорта. Непосредним подучавањем може да се бави само инструктор скијања са важећом лиценцом. Инструктор скијања је физичко лице које се бави пословима подучавања скијања и специјализованих зимских активности и има у складу са законом којим је уређена област спорта, одговарајуће звање инструктора, учитеља или тренера скијања, као и лиценцу надлежног спортског савеза Републике Српске. Надлежни спортски савез Републике Српске може да изда лиценцу инструктору скијања уколико испуњава услове утврђене законом и правилима савеза. Министарство надлежно за послове спорта даје

сагласност на правила надлежног спортског савеза Републике Српске којима се уређују услови и поступак издавања лиценце и стручно усавршавање инструктора скијања. Страни држављанин може да обавља послове инструктора скијања ако посједује важећу лиценцу Међународне асоцијације инструктора скијања (*ISIA*), као и у складу са посебним прописима из области запошљавања страних држављана.

5. Закон о удружењима и фондацијама Републике Српске

Закон о удружењима и фондацијама Републике Српске је донесен 17. 10. 2001. године и објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 52/01, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.“ Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о удружењима грађана⁵⁴ и Закон о задужбинама, фондацијама и фондовима.⁵⁵ Овим законом у чл. 51 је предвиђено да се његове одредбе примјењују на удружења и фондације које се уписују у регистар удружења и регистар фондација. Одредбе овог закона сходно се примјењују на савезе и друге облике повезивања удружења и фондација. Овај закон примјењују се и на удружења и фондације чији је правни статус уређен посебним законом, осим уколико би то било у супротности са одредбама посебног закона. Закон о спорту Републике Српске није био у складу са овим законом⁵⁶ у односу на дио који се тиче броја правних лица која могу да оснују спортску организацију као удружење грађана. У првобитном тексту Закона о спорту се предвиђа да три физичка лица или једно правно лице⁵⁷ могу да оснују спортску организацију као удружење грађана, али је измјенама из 2008. године⁵⁸ утврђено да три физичка или правна лица могу да оснују спортску организацију као удружење. Према чл. 8а Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске удружење може стећи статус удружења од јавног интереса ако његово дјеловање превазилази интересе његових чланова и ако је намијењено интересу јавности, односно неким њеним

⁵⁴ *Службени лист СРБХ*, бр. 5/90 и 21/90.

⁵⁵ *Службени гласник Републике Српске*, бр. 14/94.

⁵⁶ чл. 9 Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске.

⁵⁷ Према чл. 18 и 19 ЗСБХ аматерски спортски клуб организује се као удружење грађана и њега могу да оснују најмање три физичка лица или правно лице.

⁵⁸ *Службени гласник Републике Српске*, бр. 73/08.

сегментима, у сљедећим областима: здравство, наука, социјална заштита, заштита околине, цивилно друштво, ратни ветерани, људска права, права мањина, помоћ сиромашним и социјално угроженим, помоћ инвалидима, дјеци и старијим лицима, толеранција, култура, аматерски спортови, вјерске слободе, помоћ жртвама елементарних непогода, удружења потрошача и другим областима од јавног интереса.

6. Закон о републичкој управи

Закон о републичкој управи донесен је 25. 11. 2008. године и објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“, бр. 118/08. Овај закон је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“. Ступањем на снагу овог закона престају да важе Закон о министарствима⁵⁹ и правне одредбе чл. 2-6, чл. 12, чл. 14-19, чл. 29-31, чл. 33-41 и чл. 91-119 Закона о административној служби у управи Републике Српске.⁶⁰ Према Закону о министарствима из 2002. године није било планирано Министарство породице, омладина и спорта. Ово министарство је основано тек 2006. године измјеном Закона о министарствима.

Према члану 22 Закона о републичкој управи Министарство породице, омладине и спорта обавља управне и друге стручне послове који се односе на: анализирање демографских кретања, праћење и предлагање мјера пронаталитетне политике, промовисање породичних вриједности и здравог породичног живота, развијање и подржавање пројеката и програма удружења усмјерених на добробит дјеце и породице, предлагање програма и учешће у едукацији стручњака који раде са дјецом, младима и породицама ради подизања квалитета породичног живота и демографског развоја Републике, промовисање права дјетета, међународну сарадњу у области подизања квалитета породичног живота, демографског развоја и права дјетета, пружање стручне помоћи и других помоћи у раду Савјета за дјецу Републике, стручну и другу помоћ у раду Савјета за демографску политику Републике, утврђивање националног акционог плана и омладинске политике Републике и старање о њеној примјени, стварање претпоставки за рјешавање омладинске проблематике – запошљавање младих, побољшање њиховог

⁵⁹ Службени гласник Републике Српске, бр. 70/02, 33/04, 118/05 и 33/06.

⁶⁰ Службени гласник Републике Српске, бр. 16/02, 62/02, 38/03, 49/06 и 20/07.

социјалног статуса, укључивање у друштво, реализацију омладинских пројеката, подстицање активног учешћа младих у друштву, оснивање центара за младе, сарадњу са омладинским организацијама, међународну сарадњу у области омладинског организовања и дјеловања, стварање услова за развој спорта на нивоу Републике и његово правно регулисање, утврђивање стратегије развоја спорта у Републици и праћење реализације стратешких и програмских задатака, остваривање међународне сарадње самостално или преко заједничких органа БиХ, израду краткорочних и дугорочних планова (олимпијски циклус) развоја спорта Републике и програма развоја спорта и прикупљање средстава за њихову реализацију, утврђивање критеријума за њихову расподелу и праћење намјенског утрошка тих средстава, стварање услова за унапређивање стручног рада, утврђивање стања спортских објеката и потреба за новим, стварање претпоставки за коришћење спортских објеката и терена, регистрацију спортских организација и других организација у спорту, прикупљање и обраду статистичких података и вођење укупне информатике у спорту, координацију рада гранских спортских савеза Републике, града и општине те надлежних органа, надзор над радом спортских организација и других организација у спорту, израду законских и подзаконских аката из надлежности Министарства и друге послове у складу са законом.

IV. ЗАКОНСКО УРЕЂЕЊЕ СПОРТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

1. Законски и подзаконски акти

Област спорта у Босни и Херцеговини уређена је следећим законом и подзаконским актима. Ту спадају:

- Закон о спорту у Босни и Херцеговини;
- Правилник о вођењу регистра правних и физичких лица у области спорта на нивоу Босне и Херцеговине;⁶¹
- Правилник о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине;⁶²
- Одлука о установљењу државне награде за спорт Босне и Херцеговине.⁶³

⁶¹ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 104/08.

⁶² Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 2/09.

⁶³ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 2/09.

Већ смо поменули да су у БиХ ратификоване следеће конвенције и други документи важни за област спорта: Међународна конвенције против допинга у спорту, Европска конвенција о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама, Декларација о антидопингу у спорту, Додатни протокол на Конвенцију против допинга из Варшаве од 12. 9. 2002. године.

Поред наведених прописа за област спорта у БиХ од посебног значаја су и следећи закони: Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине⁶⁴, Закон о удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине⁶⁵, Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине⁶⁶ и Оквирни закон о регистрацији пословних субјеката у Босни и Херцеговини.⁶⁷

Приједлог Закона о спречавању нереда на спортским такмичењима на нивоу Босне и Херцеговине је ушао у процедуру 19. 01. 2010. године, али није усвојен у Парламентарној скупштини БиХ 23. 03. 2010. године. Прије овога Приједлога била су још два Приједлога овог закона, али ни они нису усвојени у Парламентарној скупштини БиХ.⁶⁸ Савјет министара Босне и Херцеговине је 14. септембра 2010. године утврдио Приједлог Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини и тај Приједлог је упућен Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на усвајање, али још није донесен закон.⁶⁹

2. Закон о спорту у Босни и Херцеговини

⁶⁴ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07 и 35/09.

⁶⁵ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 32/01, 42/03 и 63/08.

⁶⁶ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 26/04, 7/05 и 48/05.

⁶⁷ Службени гласник Босне и Херцеговине, бр. 42/04.

⁶⁸ Овај Приједлог закона налази се на интернет презентацији Парламентарне скупштине БиХ <http://www.parlament.ba/>, 20. 02. 2011. године. Први Приједлог Закона о спречавању нереда на спортским такмичењима је ушао у процедуру 12. 01. 2009. године, али није усвојен у Парламентарној скупштини БиХ 18. 02. 2009. године. Други Приједлог овог закона је ушао у процедуру 03. 11. 2009. године, али није усвојен у Парламентарној скупштини БиХ 16. 12. 2009. године. Парламентарна скупштина БиХ установљена је Уставом БиХ и она се састоји се од два дома - Представничког дома и Дома народа, а све законодавне одлуке доносе се усвајањем у оба дома Парламентарне скупштине БиХ.

⁶⁹ Више о допингу вид.: Н. Ђурђевић, *Коментар Закона о спречавању допинга у спорту*, Крагујевац, 2008; Н. Ђурђевић, *Јавне власти и спорт*, Крагујевац, 2007, 165-209; М. J. Mitten, Н. Opie, "Sports Law": Implications for the Development of International, Comparative, and National Law and Global Dispute Resolution, Tulane Law Review, vol. 85 december 2010, 269-322; В. W. Miller, *The Case for Perfection*, Journal of the Philosophy of Sport, 2009, Vol. 36 Issue 2, p127-139, 13p; S. Michael, *The Doping Dilemma*, Scientific American, Apr2008, Vol. 298 Issue 4, p82-89, 7p; М. Marcus, Е. Anne-Marie, В. Ralf, *Moral and ethical decision-*

Закон о спорту у Босни и Херцеговини је донесен 25. фебруара 2008. године и објављен је у "Службеном гласнику БиХ," број 27/08. Овај Закон је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“. Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о физичкој култури Босне и Херцеговине⁷⁰ те тиме и Завод за физичку културу БиХ, а имовина Завода прелази у својину Босне и Херцеговине.⁷¹ Закон о измјенама и допунама Закона о спорту у Босни и Херцеговини је донесен 16. 12. 2009. године. Уставни основ за доношење овог закона налази се у чл. IV 4а), чл. II/3и) и чл. II/4 Устава Босне и Херцеговине.

Разлози за доношење овог закона, како се истиче у образложењу уз Закон о спорту у Босни и Херцеговини, јесу регулисање спортске активности на нивоу БиХ као предуслов за укључивање БиХ у међународне спортске асоцијације, Међународни олимпијски комитет и Интернационални параолимпијски комитет. Услов за чланство у свим међународним спортским асоцијацијама је законска регулатива на нивоу државе и конституисање јединствених државних спортских савеза. Циљ овог закона је да се утврде правила и надлежности у области спорта на нивоу БиХ, али да се не наруше уставна права и обавезе ентитета и других нивоа административног организовања за регулисање питања из области спорта на тим нивоима. Начела на којима се организује спорт у БиХ су садржана у међународним документима чија је потписница БиХ и ту су и европски стандарди и норме у погледу осигурања и заштите људских права и основних слобода.

Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о спорту у Босни и Херцеговини је ушао у процедуру 16. 06. 2008. године, али није усвојен од стране Парламентарне скупштине БиХ 29. 04. 2009. године. У образложењу овог Приједлога се наводи да је приликом доношења Закона о спорту у Босни и Херцеговини направљен пропуст јер његове поједине одредбе нису у складу са одредбама Устава БиХ. Уочена грешка односи се на изједначавање ентитета Федерације БиХ са Републиком Српском у правима и надлежностима, иако према уставним одредбама Устава Федерације БиХ, област спорта није у надлежности Федерације БиХ него кантона.

making: A chance for doping prevention in sports?, Nordic Journal of Applied Ethics / Etik i praksis, 2010, Vol. 4 Issue 1, p69-85, 17p.

⁷⁰ Службени гласник СРБиХ, бр. 24/91.

До доношења државног Закона о спорту, област спорта била је уређена ентитетским законима о спорту, односно у Републици Српској Законом о спорту, док у Федерацији БиХ није донесен Закон о спорту, већ је ова област регулисана законима о спорту кантона. Уставом Федерације БиХ нигдје се не спомиње у чијој је надлежности спорт, али се у члану III 4 предвиђа да кантонима припадају сва овлашћења која нису изричито додијељена федералној власти.

Законом о спорту у Босни и Херцеговини уређује се област спорта у Босни и Херцеговини и исти се третира као дјелатност од јавног интереса.⁷² Према овом закону спорт у Босни и Херцеговини се организује на децентрализован начин са утврђеним правима и надлежностима Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и других нивоа административног организовања. У складу са уставима ентитета и другим нивоима административног организовања, те њиховим Законом о спорту, регулишу се и питања из области спорта која нису регулисана овим законом.⁷³

Закон о спорту Босне и Херцеговине подијељен је на девет дијелова.

У I дијелу, у општим одредбама, најприје је утврђен предмет закона (чл. 1). Даље се дефинише спорт (чл. 2), одређује се да је спорт у БиХ дјелатност од јавног интереса (чл. 3). Прописује се међународна заснованост спорта у БиХ (чл. 4). Такође се предвиђа да се спорт у БиХ организује на децентрализован начин (чл. 5). У поглављу I у оквиру првог дијела овог закона, одређују се основни принципи организације спорта (чл. 6). У поглављу II утврђује се шта се сматра јавним интересом и циљевима БиХ у спорту (чл. 7). Даље се уређује стратегија развоја спорта и програма развоја, њен садржај, валидност, стратегије и програми на нижим нивоима власти. (чл. 8-11). Законом о спорту БиХ основан је Савјет за спорт као највише савјетодавно тијело Министарства цивилних послова и утврђене су његове надлежности (чл. 12). На крају овог дијела прописани су услови за именовање и састав Савјета за спорт (чл. 13).

У II дијелу, који се односи на организовање спорта, дефинишу се носиоци спортских активности (чл. 14). Затим се регулише упис у регистар (чл. 15). У I поглављу утврђују се правна лица (спортска удружења) у области спорта и ту спадају: а) спортски клуб (аматерски и професионални); б) спортско друштво; ц)

⁷¹ чл. 72 ЗСБиХ.

⁷² чл. 3 ЗСБиХ.

⁷³ чл. 5 ЗСБиХ.

спортски савез у одређеном спорту; д) спортски клуб инвалидиних лица (аматерски и професионални); е) спортско друштво инвалидиних лица, ф) спортски савез инвалидних лица у одређеном спорту; г) Олимпијски комитет БиХ; х) Параолимпијски комитет Босне и Херцеговине; и) установе и институције у области спорта (чл. 16). Такође дефинише се спортски клуб (чл. 17), који може обављати спортску активност аматерски (чл. 18 и 19) и професионално (чл. 20). Даље се уређује спортско друштво (чл. 21), спортски савез и надлежност спортских савеза БиХ (чл. 22 и 23), Олимпијски комитет БиХ, његови оснивачи, акти и програм активности (чл. 24-27). Такође се утврђује да се ради организовања спортско-рекреативне активности и спортских такмичења инвалидних лица, оснивају спортски клубови инвалидних лица који могу обављати спортску активност аматерски и професионално (чл. 28). Даље се уређује аматерски спортски клуб инвалидиних лица (чл. 28а), професионални спортски клуб инвалидних лица (чл. 28б), спортско друштво инвалидних лица (чл. 28ц), спортски савез инвалидних лица (чл. 28д), надлежност спортских савеза инвалидних лица БиХ (чл. 28е). Такође се утврђује да се спортски савези инвалидних лица удружују у Параолимпијски комитет БиХ (чл. 29). Даље се предвиђа оснивање удружења спортске рекреације и могућност да се удружењаклубови спортске рекреације удружују у Савез спортске рекреације БиХ (чл. 30). У поглављу II, које се односи на права и обавезе правних лица, прописује се њихова слобода и самосталност (чл. 31), стицање својства правног лица уписом у регистар који води надлежни орган у складу са Законом о удружењима и фондацијама БиХ на нивоу БиХ, односно ентитета и других нивоа административног организовања у БиХ, у сједишту организација (чл. 32). Затим се утврђује да правна лица која су у смислу овог Закона регистрована као удружење у области спорта, осим оснивачког акта и статута, морају имати скупштину као највиши орган удружења (чл. 33). Даље се прописује да правна лица могу обављати привредне дјелатности само ако је основна сврха таквих дјелатности остваривање циљева утврђених статутом (чл. 34). Такође се регулише радни однос који правна лица могу засновати са спортистима, стручним радницима, стручним и административним особљем (чл. 35). У поглављу III, дефинишу се физичка лица у области спорта и ту спадају: спортисти, стручни и спортски радници (чл. 36). Даље се утврђује дефиниција спортисте (чл. 37) и врсте спортиста (чл. 38).

У III дијелу закон односи се на права и обавезе спортиста, стручни рад, здравствену заштиту и антидопинг. У поглављу I су регулисана права (чл. 39) и обавезе спортисте (чл. 40). Затим се регулише статус врхунског спортисте (чл. 41) и права и обавезе спортиста страних држављана (чл. 42). На крају овог поглавља налазе се правне норме које регулишу спортски синдикат (чл. 42). Поглавље II, које се односи на стручни рад у области спорта, регулише оспособљеност за стручни рад у виду испуњености услова за обављање стручних послова у области спорта (чл. 44). Даље се предвиђа врста стручних послова (чл. 45). На крају овог поглавља се регулишу стручна лица са лиценцом (чл. 46). У поглављу III је предвиђена здравствена заштита у спорту и антидопинг контрола. Предвиђа се обавезна здравствена заштита (чл. 47) и услови за обављање здравствених прегледа (чл. 48). На крају се предвиђа да је спортистима и свим учесницима у спорту забрањено да узимају недозвољена стимулативна средства, да их дају као и да подстичу њихово кориштење у складу са правилима Свјетске антидопинг агенције (*WADA*) (чл. 49).

У IV дијелу регулишу се спортска такмичења и приредбе, спортски објекти и сузбијање недоличног понашања на спортским приредбама. У овом дијелу прописује се циљ спортских такмичења (чл. 50), систем, услови и организација такмичења (чл. 51) и усклађеност са Европском конвенцијом о сузбијању насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама (чл. 52). Такође је прописано да се међународна спортска такмичења и спортске приредбе могу организовати у Босни и Херцеговини само ако организатор добије сагласност од Министарства цивилних послова БиХ и надлежног ентитетског органа те ако се осигурају услови који су предвиђени правилима међународних спортских организација (чл. 53-54). Даље се дефинишу спортски објекти (чл. 55), категоризација спортских објеката (чл. 56) и спортски објекти од интереса за БиХ (чл. 57). Законом се предвиђа сузбијање насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама (чл. 58).

У V дијелу се предвиђају надлежни органи за спорт на нивоу БиХ. Утврђује се надлежност Министарства цивилних послова БиХ за послове спорта на нивоу БиХ, а у оквиру њега сектора за спорт (чл. 59-60). Овим законом оснива се Агенција за антидопинг контролу, регулишу се њене надлежности и унутрашња организација (чл. 61-63). На крају овог дијела предвиђа се организација јединственог информационог система у спорту (чл. 64).

У VI дијелу прописују се средства за финансирање спортских активности, финансирање јавног интереса у БиХ, олакшице за спортске организације и за улагаче средстава за развој спорта (чл. 65-68). На крају овог дијела регулише се државна награда за спорт (чл. 69).

У VII дијелу се уређује надзор над спровођењем овог закона и прописа који су донесени на основу овог Закона на нивоу БиХ од стране Министарства цивилних послова БиХ. Питање управног и стручног надзора на ентитетским и другим нивоима административног организовања вршиће према закону ентитетска министарства задужена за спорт, а на основу посебних законских и подзаконских аката (чл. 70).

У VIII дијелу прописују се казнене одредбе тј. прекршаји за правна и физичка лица (чл. 71).

У посљедњем, IX. дијелу, у прелазним и завршним одредбама предвиђа се престанак важења Закона о физичкој култури даном ступања на снагу овог закона (чл. 72). Такође се прописује да Олимпијски комитет БиХ и спортски савези на нивоу БиХ, који су дјеловали до доношења овог закона, настављају свој рад и дјеловање, с тим што су дужни да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона реорганизују и ускладе своје нормативне акте с одредбама овог закона (чл. 73). Даље се предвиђа обавеза доношења подзаконских аката и усклађених закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона (чл. 74-75). На крају се регулише формирање сектора за спорт и Агенције за антидопинг контролу у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона (чл. 76) и ступање на снагу закона осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику БиХ“ (чл. 77).

2.1. Примјена Закона о спорту у Босни и Херцеговини

Закон о спорту Босне и Херцеговине је значајан по томе што се њиме оснива Агенција за антидопинг контролу.⁷⁴ Одлуком Савјета министара БиХ⁷⁵

⁷⁴ чл. 61-63 ЗСБиХ; У ЗШХ је чланом 73 предвиђено оснивање Хрватске агенције за борбу против допинга у спорту, међутим каснијим измјенама закона из 22. 10. 2010. године ова агенција припаја се Хрватском заводу за токсикологију који мијења назив у: „Хрватски завод за токсикологију и антидопинг.“ У Републици Србији је чл. 26 Закона о спречавању допинга у спорту основана Антидопинг агенција Републике Србије. Овај

одређен је почетак рада и сједиште Агенције за антидопинг контролу. Такође је Одлуком Савјета министара БиХ⁷⁶ именован и директор Агенције за антидопинг контролу. Осим наведеног, основана је и Комисија за антидопинг при Олимпијском комитету БиХ. Оно што је битно поменути јесте да БиХ нема лабораторије за антидопинг контролу и због тога ће морати сарађивати са сусједним регионалним центрима. С тим у вези, потребно је предузети одређене мјере у виду планирања финансијских средстава у буџету БиХ. Осим тога, оснивањем Агенције за антидопинг БиХ ће моћи почети испуњавати своје обавезе које је преузела ратификацијом Међународне конвенције против допинга у спорту, у противном спортисти БиХ неће моћи учествовати на међународним такмичењима.⁷⁷

Агенција за антидопинг контролу оснива се као самостална управна организација за праћење и спровођење међународних конвенција против допинга у спорту у Босни Херцеговини.⁷⁸ Њеним радом руководи директор којег именује Савјет министара БиХ на приједлог предсједавајућег Савјета министара БиХ. Директор Агенције за антидопинг контролу има два помоћника директора.⁷⁹ Агенција за антидопинг контролу обавља сљедеће послове: а) систематски прати и координира активности против допинга у спорту; б) предлаже и спроводи мјере против допинга у спорту; в) одговорна је за примјену конвенција, кодекса *WADA* и правила Међународног олимпијског комитета, Међународног параолимпијског комитета и међународних спортских савеза; г) руководи припремама и процедурама за доношење закона којим се уређује ова област.⁸⁰ Што се тиче унутрашње организације Агенције, Правилник о унутрашњој организацији и раду Агенције за антидопинг контролу доноси директор уз сагласност Савјета министара БиХ.⁸¹

закон је донијет 2005. године и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 101/05.

⁷⁵ Службени гласник БиХ, бр. 52/08.

⁷⁶ Службени гласник БиХ, бр. 27/09.

⁷⁷ Видјети више о томе у Стратегији развоја спорта Босне и Херцеговине из јула 2010. године која је објављена на интернет презентацији Министарства цивилних послова БиХ: <http://www.mcp.gov.ba/>, 05. 02. 2011.

⁷⁸ чл. 61, ст. 2 ЗСБиХ.

⁷⁹ чл. 61, ст. 3-5 ЗСБиХ.

⁸⁰ чл. 62 ЗСБиХ.

⁸¹ чл. 63 ЗСБиХ.

Значајно је поменути и стратегију развоја спорта у БиХ која се утврђује да би се остварио јавни интерес и циљеви у спорту БиХ и она се доноси за најмање четири године (олимпијски циклус). На основу Стратегије доносе се програми развоја спорта. Стратегију и програм развоја спорта у БиХ усваја Парламентарна скупштина БиХ на приједлог Савјета министара БиХ, уз претходно прибављене сагласности ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. У складу са Стратегијом, овим Законом и другим законским прописима ентитети и други нивои административног организовања доносе своје стратегије и програме развоја спорта.⁸²

Законом о спорту у БиХ је предвиђено формирање Савјета за спорт БиХ⁸³, као највишег савјетодавног тијела Министарства цивилних послова БиХ, које се брине за развој и квалитет спорта на нивоу БиХ. Савјет за спорт БиХ формиран је Одлуком Савјета министара БиХ.⁸⁴ Такође треба нагласити да се међународна спортска такмичења и спортске приредбе сада могу организовати у БиХ само ако организатор добије сагласност од Министарства цивилних послова БиХ и надлежног ентитетског органа те ако осигура услове који су предвиђени правилима међународних спортских организација. Законом о спорту у БиХ предвиђене су посебне олакшице за спортисте и спортске организације, а нарочито приликом изградње и одржавања спортских објеката, организације великих спортских такмичења, спортских приредби, набавке спортске опреме и у погледу систематских прегледа спортиста.⁸⁵

Интересантно је споменути неке примјере везане за проблеме у примјени Закона о спорту у Босни и Херцеговини. Овим законом се у чл. 73 предвиђа да Олимпијски комитет БиХ и спортски савези на нивоу БиХ који су дјеловали до доношења овог закона настављају свој рад и дјеловање, с тим што су дужни да се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона реорганизују и ускладе своје нормативне акте с одредбама овог Закона. Занимљиво је поменути и чл. 22 Закона о спорту у БиХ, који се односи на спортске савезе који се организују на нивоу БиХ и ентитета. За један спорт на нивоу БиХ може да се оснује само

⁸² чл. 8-11 ЗСБиХ. Стратегија развоја спорта Републике Српске је донијета за период од 2008. до 2012 године. Више о томе видјети у Стратегији развоја спорта Босне и Херцеговине, <http://www.mcp.gov.ba/>, 05. 02. 2011.

⁸³ чл. 12 и 13 ЗСБХ.

⁸⁴ *Службени гласник БиХ*, бр. 40/09.

⁸⁵ чл. 67 ЗСБиХ.

један спортски савез. Спортски савез БиХ оснива се у складу са Законом о спорту у БиХ и Законом о удружењима и фондацијама БиХ, на основу одлука ентитетских спортских савеза о добровољном удруживању, а у случају спора између ентитетских спортских савеза, одлуку о томе доноси Савјет министара БиХ. Ако због неразвијености спорта не постоји организован спортски савез на нивоу једног ентитета, регистрација савеза на нивоу БиХ за тај спорт извршиће се уз сагласност Министарства цивилних послова БиХ, а до испуњења услова из става 3 чл. 22 Закона о спорту БиХ. Овдје се може појавити проблем, како се то основано истиче у Стратегији развоја спорта Босне и Херцеговини, када је спортски савез дјеловао под називом БиХ и који нема одлуке два ентитетска савеза о добровољном удруживању, али посједује правни континуитет, јер је већ регистрован под тим називом у Министарству правде БиХ, односно већ је раније регистрован у надлежном суду. Дешава се да у таквим ситуацијама постоје накнадно формиран ентитетски савези одређеног спорта који желе да оснују савез тог спорта на државном нивоу, али то није могуће јер већ постоји (сходно горе поменутом правном континуитету) спортски савез тог спорта који у свом називу носи назив БиХ.

Затим, у примјени Закона о спорту у БиХ, уочена је потреба појашњења разлике између аматерског и професионалног спортског клуба⁸⁶, јер се аматерски спортски клуб оснива као удружење грађана за обављање спортске дјелатности, а професионални спортски клуб се региструје као пословни субјект код надлежног суда, у складу са Оквирним законом о регистрацији пословних субјеката у БиХ⁸⁷. Такође, сматрамо да је учињен пропуст приликом израде Закона о спорту у БиХ, мада се таква одредба не налази ни у Закону о спорту Републике Српске, која се односи на имовинску одговорност спортисте за тјелесне повреде, како је на примјер учињено у чл. 17 Закона о спорту Републике Србије.⁸⁸

Најочитији примјер који одсликава проблеме у спорту у Босни и Херцеговини можемо видјети на случају Фудбалског савеза БиХ (У даљем тексту: ФСБиХ). Према чл. 6, ст. 1 Статута⁸⁹ ФСБиХ овај савез се састоји се од двије

⁸⁶ чл. 18 и 20 ЗСБиХ.

⁸⁷ *Службени гласник БиХ*, бр. 42/04.

⁸⁸ Видјети више о томе: Н. Ђурђевић, *Коментар Закона о спорту*, Крагујевац, 1997, 29-35; Ј. Радишић, *Облигационо право*, Београд, 2004, 226.

⁸⁹ На основу Закона о удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине, Статута Фудбалског савеза БиХ, Статута *FIFA*-е, Статута *UEFA*-е, Скупштина ФСБиХ, на

асоцијације: Ногометног савеза Федерације БиХ (У даљем тексту: НСФБиХ) који се састоји од десет кантоналних/жупанијских ногометних/фудбалских савеза и Фудбалског савеза Републике Српске (У даљем тексту: ФСРС), који се састоји од својих подручних фудбалских савеза. Према члану 13, ст. 1 Статута, ФСБиХ има следеће органе: а) Генералну скупштину (законодавни орган); б) Извршни одбор (извршни орган); ц) Предсједништво (орган за хитност); д) Предсједника (представнички орган); е) Правна тијела (правосудни орган); ф) Генералног секретара (административни орган). Скупштину ФСБиХ према чл. 16, ст. 1 Статута чини 60 делегата: 40 делегата који представљају НСФБиХ и 20 делегата који представљају ФСРС. У надлежност Скупштине према чл. 19, ст. 2, тач. ц Статута ФСБиХ између осталог спада и усвајање и измјена и допуна Статута. Према чл. 18, ст. 1 Статута ФСБиХ Скупштина (редовна и ванредна) може правоваљано доносити одлуке ако је присутно више од $\frac{3}{4}$ свих делегата. Када је у питању доношење и измјена и допуна Статута ФСБиХ према чл. 24, ст. 1 Статута Скупштина (редовна и ванредна) доноси одлуке $\frac{3}{4}$ већином од укупног броја свих делегата Скупштине.

Овдје се проблем јавља због тога што према чл. 32 Статута Предсједништво ФСБиХ састоји се од три члана: а) предсједника, б) првог потпредсједника; ц) другог потпредсједника. Два члана Предсједништва морају представљати НСФБиХ, а један ФСРС. Током њиховог мандата, чланови Предсједништва ротирају своје функције сваких 16 мјесеци, у складу са одредбама чл. 34, ст. 1 Статута. Фудбалском савезу БиХ је пријетила аутоматска суспензија ако се не усвоји нови Статут од стране Скупштине ФСБиХ који је у складу са статутима *UEFA-e*⁹⁰ и *FIFA-e*.⁹¹ Овај Статут је споран због инсистирања да остане трочлано Предсједништво у ФСБиХ. ФСБиХ на ванредној сједници одржаној 29. марта 2011. године није усвојио нови Статут, те је првог априла 2011. године ФСБиХ суспендован. Под суспензијом се подразумијева забрана клубовима да играју у евро – куповима, а репрезентација неће моћи да настави квалификације за европски шампионат. Статут ФСБиХ једногласно је усвојен 26.

сједници одржаној 21. 12. 2006. године усвојила је Статут Фудбалског савеза БиХ. Статут се налази на интернет презентацији Фудбалског савеза БиХ, [http:// www.nfsbih.ba/](http://www.nfsbih.ba/), 10. 02. 2011.

⁹⁰ Европска фудбалска унија – *Union Europeenne des Football Associations*.

маја 2011. године према коме су делегати прихватили укидање Предсједништва, које ће према новом Статуту у наредном периоду замијенити Предсједник ФСБиХ са четворогодишњим мандатом. Након усвајања Статута *FIFA* је 30. маја 2011. године донијела одлуку о укидању суспензије ФСБиХ.

3. Приједлог Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини

Савјет министара Босне и Херцеговине је 14. септембра 2010. године утврдио Приједлог Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини и тај Приједлог је упућен Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и ушао је у процедуру 02.12. 2010. године, али још није донесен закон. У изради овог Приједлога учествовали су, осим представника Агенције за антидопинг контролу, представници државног и ентитетских министарстава односно Одјела Владе Брчко Дистрикта БиХ надлежних за спорт, Олимпијског комитета БиХ и Параолимпијског комитета БиХ.⁹² Правне одредбе о допингу налазе се и у Закону о спорту Републике Српске⁹³ и у Закону о спорту БиХ.⁹⁴ Листа забрањених средстава Антидопинг агенције БиХ за 2011. годину налази се на инетрнет презентацији Владе Републике Српске.⁹⁵

Овим Приједлогом уређују се мјере и активности за спречавање допинга у спорту у Босни и Херцеговини и мјере за кршење антидопинг прописа, прекршаји и казне. Приједлог има 68 чланова и подијељен је у двадесет два дијела: опште одредбе; дефиниције; јавни интерес, међународна заснованост и децентрализација; кршење антидопинг прописа; доказ о допингу; Листа забрањених средстава; дужност и одговорност организација за борбу против допинга; обавезе спортиста и њиховог помоћног особља; допинг контрола; мјере за кршење антидопинг прописа; дисквалификација спортских резултата; поступак утврђивања одговорности и изрицање мјера; јавно објављивање и приватност; изобразба; истраживање; Агенција за антидопинг контролу; органи Агенције за

⁹¹ Међународна фудбалска федерација – *Federation Internationale des Football Associations*.

⁹² <http://www.ada.gov.ba/>, 16. 07. 2011.

⁹³ чл. 51 ЗСРС.

⁹⁴ чл. 49 ЗСБиХ.

⁹⁵ <http://www.vladars.net>, 09. 02. 2011.

антидопинг контролу; финансирање Агенције за антидопингу контролу; надзор; прекршаји; подзаконски акти; прелазне и завршне одредбе.

У I дијелу, у општим одредбама, уређују се мјере и активности за спречавање допинга у спорту у Босни и Херцеговини и мјере за кршење антидопинг прописа, прекршаји и казне (чл. 1).

У II дијелу, прописују се дефиниције, односно значење израза који се користе у овом закону (чл. 2).

У III дијелу се утврђује да спречавање допинга у спорту представља дјелатност од јавног интереса (чл. 3). Даље се прописује међународна заснованост (чл. 4). Забрањује се дискриминација спортиста по било којој основи (чл. 5). Даље се предвиђа да у складу са Уставом БиХ, уставима ентитета и других нивоа административног организовања те њиховим законима о спорту и овим законом могу се законски регулисати питања из области спречавања допинга у спорту на свим нивоима административног организовања у БиХ (чл. 6). Такође се предвиђа примјена других закона (чл. 7).

У IV дијелу регулишу се случајеви када постоји кршење антидопинг прописа (чл. 8).

У V дијелу уређује се терет утврђивања почињеног кршења антидопинг прописа који лежи на организацији за борбу против допинга (чл. 9).

У VI дијелу уређује се Листа забрањених средстава (чл. 10).

У VII дијелу налазе се одредбе које се односе на дужност и одговорност организација за борбу против допинга (чл. 11).

У VIII дијелу регулишу се обавезе спортиста и њиховог помоћног особља (чл. 12 и 13).

У IX дијелу предвиђа се допинг контрола: стандарди за допинг контролу (чл. 14); провођење допинг контроле (чл. 15); допинг контрола на такмичењима (чл. 16); допинг контрола изван такмичења (17); регистрована тест група (чл. 18); допинг контролор (чл. 19); кориштење овлаштених лабораторија (чл. 20); сврха прикупљања и анализе узорака (чл. 21); поновна анализа узорака (чл. 22); управљање резултатима (чл. 23).

У X дијелу уређују се мјере које се изричу због кршења антидопинг прописа у виду: дисквалификације спортских резултата; привремене суспензије; забране учешћа на такмичењу; забране обављања функција у области спорта (чл. 24).

У XI дијелу регулише се дисквалификација резултата на такмичењу (чл. 25). Даље се регулишу дисквалификације и посљедице (чл. 26). Затим се предвиђа привремена суспензија (чл. 27) и забрана учествовања на такмичењу (чл. 28-36). Затим се регулишу отежавајуће околности тако да мјере забране учествовања на такмичењу могу бити увећане спортисти до четири године ако постоје ове околности (чл. 34). Такође се регулише друго и треће кршење антидопинг прописа (чл. 35). Прописује се статус спортиста и њиховог помоћног особља за вријеме забране (чл. 36). Предвиђа се да се одредбе које се тичу мјере забране учествовања на такмичењу односе и на мјеру забране обављања функција у области спорта (чл. 37). Даље се предвиђа да особе за које се утврди да су одговорне за допинг одговарају за штету која настане за друге особе према општим правилима о одговорности за штету (чл. 38). Регулише се губитак статуса спортисте и његовог помоћног особља које имају по категоризацији у БиХ за вријеме трајања изречене мјере (чл. 39). На крају, предвиђају се мјере за спортске тимове (чл. 40).

У XII дијелу регулише се поступак утврђивања одговорности и изрицање мјера. За изрицање мјера у првостепеном поступку утврђује се надлежност спортског савеза регистрованог на нивоу БиХ, у складу са Законом о спорту у БиХ и уписаном у регистар Министарства цивилних послова БиХ. За изрицање мјера у другостепеном поступку надлежан је Антидопинг одбор (чл. 41). Даље се предвиђа могућност вођења управног спора против коначних управних аката подношењем тужбе Суду БиХ (чл. 42).

У XIII дијелу регулише се јавно објављивање (чл. 43) и приватност података (чл. 44).

У XIV дијелу предвиђа се изобразба: основна начела (чл. 45) и сарадња (чл. 46).

У XV дијелу прописује се истраживање (чл. 47), типови истраживања (чл. 48) и истраживачка пракса (чл. 49).

У XVI дијелу регулише се Агенција за антидопинг контролу, њено сједиште, печат и обављање послова (чл. 50-52).

У XVII дијелу прописују се органи Агенције за антидопинг контролу: Антидопинг одбор и Одбор за изузећа у терапијске сврхе који се именују на период од четири године (чл. 53). Даље се утврђује састав и именовање

Антидопинг одбора и његова надлежност (чл. 54 и 55). Затим се прописује именовање, састав и надлежност Одбора за изузеће у терапијске сврхе (чл. 56-58).

У XVIII дијелу предвиђају се средства за финансирање Агенције за антидопинг контролу (чл. 59).

У XIX дијелу утврђује се надзор над примјеном овог закона и прописа од стране Агенције за антидопинг контролу (чл. 60).

У XX дијелу прописују се прекршаји и висина новчане казне за правна и физичка лица као и надлежност судова (чл. 61-64).

У XXI дијелу утврђује се рок за доношење подзаконских аката од стране Агенције за антидопинг контролу (чл. 65).

XXII дијелу предвиђа се усклађивање општих аката организација за борбу против допинга и спортских организација БиХ (чл. 66) и рок за именовање органа предвиђених овим законом (чл. 67). На крају се утврђује ступање на снагу овог закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“ (чл. 68).

На основу Приједлога Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини можемо да закључимо сљедеће. У овом Приједлогу није предвиђено ниједно кривично дјело, већ се само прописују прекршаји за правна и физичка лица и грађанскоправна одговорност за штету коју почини особа за коју се утврди да је одговорна за допинг другој особи. Примјера ради можемо навести Закон о спречавању допинга у спорту у Републици Србији гдје су предвиђена три кривична дјела: употреба допинг средстава, омогућавање употребе допинг средстава, неовлашћена производња и стављање у промет допинг средстава. Непостојање кривичних дјела у Приједлогу, чини нам се погрешним. У Приједлогу се, такође, не предвиђа инспекцијски надзор над примјеном закона, што се може такође окарактерисати као његов недостатак.

V. ЗАКЉУЧАК

Што се тиче правног уређења спорта у Босни и Херцеговини оно је доста сложено због постојања бројних закона. Тај податак још више подупире чињеница да Уставом Федерације БиХ спорт не спада у надлежност Федерације БиХ, већ кантона, који су донијели своје законе којима регулишу ову област. Што се тиче правног уређења спорта у Републици Српској ситуација је знатно једноставнија него у Федерацији БиХ. У Републици Српској су донијети Закон о спорту, Закон о

јавним скијалиштима, Закон о спречавању насиља на спортским приредбама и низ других подзаконских аката који су неопходни за даљу примјену закона. Закон о спорту Републике Српске и подзаконски акти за спровођење овог закона су углавном усклађени са Законом о спорту у Босни и Херцеговини, што се не може рећи за све законе кантона у Федерацији БиХ. Чини нам се да је у Закону о спорту Републике Српске потребно детаљније регулисати нека питања као што је на примјер однос између аматерских и професионалних спортских организација.

На нивоу Босне и Херцеговине је донијет Закон о спорту у Босни и Херцеговини, док Приједлог Закона о спречавању нереда на спортским такмичењима није усвојен, а Приједлог Закона о спречавању допинга у спорту у Босни и Херцеговини је у процедури доношења. Законом о спорту у Босни и Херцеговини спортска активност је регулисана на нивоу Босне и Херцеговине због потребе укључивања Босне и Херцеговине у међународне спортске асоцијације, Међународни олимпијски комитет и Интернационални параолимпијски комитет. На основу овог закона спорт у Босни и Херцеговини организује се на децентрализован начин са утврђеним правима и надлежностима Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и других нивоа административног организовања. У складу са уставима ентитета и другим нивоима административног организовања, те њиховим Законом о спорту, регулишу се и питања из области спорта која нису регулисана овим законом.

Закон о спорту у Босни и Херцеговини има низ својих предности које се тичу на примјер оснивања Агенције за антидопинг контролу, предвиђање посебних олакшица за спортисте и спортске организације, а нарочито приликом изградње и одржавања спортских објеката, организације великих спортских такмичења, спортских приредби, набавке спортске опреме и у погледу систематских прегледа спортиста. Значајно је поменути и организовање спортских клубова, друштава и спортских савеза инвалидних лица. Међутим, проблеми у спорту у Босни и Херцеговини постоје што се најбоље могло видјети на примјеру Фудбалског савеза Босне и Херцеговине.

Mrs. Milica Dragičević, LL.MA.

Senior Assistant, Faculty of Law University of Eastern Sarajevo, R. of Srpska

REGULATION OF SPORT IN THE REPUBLIC OF SRPSKA

Summary

The subject of this paper is the presentation and analysis of legislation in the field of sport in the Republic of Srpska. The main subject of discussion are the provisions of the Law on sport, the Law on preventing violence at sporting events, the Law on public ski resorts, the Law on sport in Bosnia and Herzegovina and the draft Law on the prevention of doping in sport in Bosnia and Herzegovina. Special attention is devoted to the work and solutions of law that govern the area of sport in Serbia and Croatia.

Key words: sport, sports organizations, contracts in the field of sports, sporting events, violence, public ski resort.